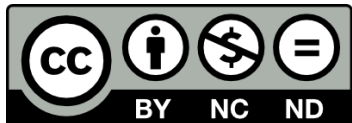

Ευαγγελικές αφηγήσεις της Ανάστασης

Ενότητα 7 : Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην
(Μέρος Α')

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη
Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

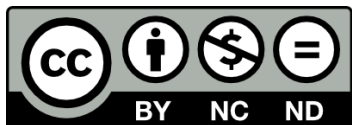
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην

(Μέρος Α')

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ (ΜΕΡΟΣ Α΄)

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Οι αναστάσιμες αφηγήσεις του Ιω 20

- Οι αφηγήσεις για την ανάσταση στα Ιω 20-21 διασώζουν αρχαίες παραδόσεις για τις εμφανίσεις του Αναστάντος καθώς και την επεξεργασία τους από τον ευαγγελιστή
- Οι εμφανίσεις στο Ιω 20 έλαβαν χώρα την πρώτη μέρα της ανάστασης (1-18 το πρωί και 19-29 το απόγευμα)
- Υπάρχουν έμμεσες και άμεσες συνδέσεις με τις αφηγήσεις των συνοπτικών (βλ. Ιω 20,2 απηχεί τη συνοπτική αφήγηση για τις γυναίκες στον τάφο, στο Ιω 20,11 δεν εξηγείται πώς βρέθηκε η Μαρία ξανά στον τάφο, Ιω 20,9 η αναφορά στον αγαπημένο μαθητή λειτουργεί παράλληλα με τα όσα συμβαίνουν)
- Έμφαση περισσότερο στις εμφανίσεις του Αναστημένου κι όχι σε αυτό καθαυτό το γεγονός της Ανάστασης
- Κεντρική θέση καταλαμβάνει ο αγαπημένος μαθητής, ο οποίος λειτουργεί κι ως αφηγηματική γέφυρα μεταξύ της ιστορίας του Πάθους κι εκείνης της Ανάστασης

Η δομή του Ιω 20

- στ. 1-20: Μαρία Μαγδαληνή και οι δύο μαθητές στον τάφο
- στ. 11-18: η εμφάνιση στη Μαρία Μαγδαληνή
- στ. 19-23: η εμφάνιση στους μαθητές
- στ. 24-29: η εμφάνιση στον Θωμά
- στ. 30-31: κατακλείδα

Ερμηνευτικά σχόλια (Α΄)

- «μιᾶ τῶν σαββάτων» σημιτισμός
- «πρωί» ο ακριβής χρόνος επίσκεψης διαφέρει από ευαγγέλιο σε ευαγγέλιο: Μκ- είχε ήδη ανατείλει ο ήλιος, Μτ – αφήνει ανοικτή τη χρονική στιγμή, Λκ «στα βαθιά χαράματα» (συγγένεια με το Ιω)
- «Μαρία ἢ Μαγδαλινὴ ἔρχεται» ο στ. 2 αφήνει να εννοηθεί ότι ήταν κι άλλοι μαζί της (βλ. την ιστορία στους συνοπτικούς) – ωστόσο η Μαρία εδώ φαίνεται να μην έχει κοιτάξει μέσα στον τάφο και το μήνυμα που μεταφέρει στους μαθητές διαφορετικό από εκείνο στα συνοπτικά

Ερμηνευτικά σχόλια (Β΄)

- «ἦσαν τὸν κύριον» η τυμβωρυχία και η κλοπή σωμάτων – συνηθισμένο στην αρχαιότητα (βλ. διάταγμα Ναζαρέτ)
- Απουσιάζει η ιδέα ότι οι μαθητές έκλεψαν το σώμα (βλ. Μτ) – το θέμα της κλοπής του σώματος κυριαρχεί στους πρώτους στίχους του κεφ.

Ερμηνευτικά σχόλια (Γ')

- Ο Ιω παρουσιάζει την επίσκεψη των δύο μαθητών στον τάφο ως ένα «αγώνα δρόμου»:
  - Ο αγαπημένος μαθητής ήταν πιο γρήγορος
  - Ως ο αγαπημένος αισθάνεται μεγαλύτερη λαχτάρα να βρεθεί στον τάφο
- Μία έμμεση σύγκριση Πέτρου και αγαπημένου μαθητή
- Ο απολογητικός τόνος της περικοπής:
  - Η περιγραφή των ενδυμάτων και του εσωτερικού του τάφου
  - Η επανάληψη του θέματος της κλοπής
  - Η παρουσία δύο μαρτύρων στον τάφο (Δτν 19,15)

Ερμηνευτικά σχόλια (Δ')

- Διαφορετικές αντιδράσεις Πέτρου και Ιωάννη απέναντι στον άδειο τάφο (ο αγαπημένος μαθητής βλέπει και πιστεύει -> αμετάβατο στο Ιω δηλώνει τη βαθιά πίστη)
- Στ. 9: κριτική στην αδυναμία των μαθητών να κατανοήσουν τις γραφές (θέμα κοινό με το Λκ) – ουσιαστικά υπογραμμίζει ακόμη περισσότερο τη σύγκριση των δύο μαθητών

Πέτρος κι αγαπημένος μαθητής στο Ιω 20

- Η σύγκριση και ο συναγωνισμός μεταξύ των δύο μαθητών και των κοινοτήτων που αντιπροσωπεύουν
- Bultmann / Loisy: ιουδαιοχριστιανική εκκλησία – εξ εθνών εκκλησία
- Στο δ' ευαγγέλιο οι δύο μαθητές εμφανίζονται ως φίλοι – αν και υπάρχει μία λανθάνουσα σύγκριση: ο ήρωας του Ιω είναι ο αγαπημένος μαθητής
- Ο αγαπημένος μαθητής έχει το πρωτείο της αγάπης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τσαλαμπούνη Αικατερίνη. «Ευαγγελικές αφηγήσεις της Ανάστασης, Η αφήγηση της Ανάστασης στο κατά Ιωάννην (Μέρος Α΄)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS360/>. .....

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

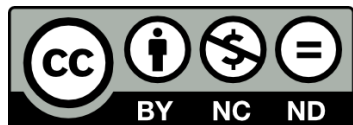
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Στέλλα Γιαννοπούλου>
Θεσσαλονίκη, <28.6.15>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

